

**Briuselis, 2026 m. liepos 10 d.
(OR. en)**

11809/26

**CLIMA 394
ENV 932
AGRI 584
FORETS 108
ENER 515
IND 481
COMPET 945
DELECT 111**

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2026 m. liepos 10 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	C(2026) 4666 final
Dalykas:	KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) .../... 2026 07 09 kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/3012 papildomas nustatant anglies kaupimo ūkininkavimo veiklos sertifikavimo metodikas

Delegacijoms pridedamas dokumentas C(2026) 4666 final.

Pridedama: C(2026) 4666 final



EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2026 07 09
C(2026) 4666 final

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) .../...

2026 07 09

**kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/3012 papildomas
nustatant anglies kaupimo ūkininkavimo veiklos sertifikavimo metodikas**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. DELEGUOTOJO AKTO BENDROSIOS APLINKYBĖS

Europos Sąjunga įsipareigojo iki 2050 m. pasiekti poveikio klimatui neutralumą¹: visų pirma skubiai, plačiu mastu ir nuolat mažindama išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekį, o likutinį išmetamųjų ŠESD kiekį absorbuodama. 2024 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2024/3012, kuriuo sukurama Sąjungos ilgalaikio anglies dioksido absorbavimo, anglies kaupimo ūkininkavimo ir anglies saugojimo produktuose sertifikavimo sistema², sukurta ES masto savanoriška pirmiau minėtos veiklos sertifikavimo sistema. Reglamentu siekiama šiuos sertifikavimo procesus racionalizuoti – juo nustatyti ES kokybės kriterijai ir stebėsenos bei ataskaitų teikimo procesai. Tai suteiks skaidrumo ir teisinio tikrumo, todėl palengvins investavimą ne tik į novatoriškas anglies dioksido absorbavimo technologijas, bet ir į tvaraus anglies kaupimo ūkininkavimo sprendinius, o kartu bus sprendžiama ekologinio manipuliavimo problema ir taip bus prisidedama prie Sąjungos poveikio klimatui neutralumo tikslo.

Norint įgyvendinti Reglamentą (ES) 2024/3012 ir pradėti praktiškai taikyti ES kokybės kriterijus, reikia nustatyti tinkamas įvairios anglies dioksido absorbavimo ir anglies kaupimo ūkininkavimo veiklos sertifikavimo metodikas. Šiuo deleguotuoju aktu nustatomos metodikos, taikomos anglies kaupimo ūkininkavimo veiklai, t. y. žemės ūkio ir agrarinės miškininkystės veiklai, vykdomai mineraliniuose dirvožemiuose, durpynų ir kitų organinių dirvožemių ir jų drėgnumo atkūrimo veiklai ir miško įveisimo veiklai.

2. KONSULTACIJOS PRIEŠ PRIIMANT AKTĄ

Vadovaujantis Reglamento (ES) 2024/3012 16 straipsnio 4 dalimi ir prie Europos Parlamento, Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros³ pridėto Bendrojo susitarimo dėl deleguotųjų aktų 4 dalimi, rengiant šį deleguotąjį aktą buvo deramai konsultuotasi. Su Komisijos suburtos Anglies dioksido absorbavimo ekspertų grupės⁴ ekspertais konsultuotasi 2024 m. balandžio 16 d., 2024 m. spalio 22 d., 2025 m. gegužės 8, 13 ir 15 d., 2026 m. vasario 5 d. ir 2026 m. balandžio 23 d. vykusiuose posėdžiuose. Pristačius deleguotojo akto projektus, ekspertai taip pat turėjo galimybę pastabas dėl teksto teikti raštu.

Su posėdžiais susiję dokumentai vienu metu buvo perduoti Europos Parlamentui ir Tarybai, kaip numatyta Bendrajame susitarime dėl deleguotųjų aktų. Į ekspertų grupės pateiktas pastabas buvo atsižvelgta rengiant deleguotąjį aktą.

Siekiant gauti atsiliepimų, deleguotojo akto projektas nuo 2026 m. sausio 22 d. iki 2026 m. vasario 19 d. buvo skelbiamas Geresnio reglamentavimo portale. Per šį laikotarpį gauti 252 atsiliepimai, be kita ko, iš 86 įmonių, 48 verslo asociacijų, 44 nevyriausybinių organizacijų, 21 ES piliečio, 19 valdžios institucijų, 6 aplinkosaugos organizacijų, 18 akademinių ir (arba)

¹ 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999, (Europos klimato teisės aktas).

² 2024 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/3012, kuriuo sukurama Sąjungos ilgalaikio anglies dioksido absorbavimo, anglies kaupimo ūkininkavimo ir anglies saugojimo produktuose sertifikavimo sistema.

³ 2016 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros (OL L 123, 2016 5 12, p. 1).

⁴ <https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/expert-groups/consult?lang=lt&groupID=3861>.

mokslo tiriamųjų įstaigų ir vienos profesinės sąjungos. Per atviras viešas konsultacijas gautos pastabos apie deleguotojo akto projektą buvo panašaus pobūdžio kaip ir per išsamias diskusijas Anglies dioksido absorbavimo ekspertų grupės posėdžiuose išsakytos pastabos ir abiem atvejais buvo pateikti panašūs argumentai bei informacija. Todėl į projektą įtraukta keletas pakeitimų ir paaiškinimų, visų pirma susijusių su veiklos ir stebėsenos laikotarpių trukme, veiklos laikotarpių pratėsimu, iš durpynų išmetamo ŠESD kiekio kiekybiniu įvertinimu ir rizikos vertinimo metodikomis.

3. DELEGUOTOJO AKTO TEISINIAI ASPEKTAI

Reglamento (ES) 2024/3012 8 straipsnio 2 dalimi Komisijai suteikti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais tas reglamentas papildomas nustatant anglies dioksido absorbavimo įvairių veiklos rūšių sertifikavimo metodikas.

Šiose sertifikavimo metodikose visų pirma turi būti atsižvelgta į šiuos Reglamento (ES) 2024/3012 I priede išvardytus elementus:

- (a) veiklos rūšis ir praktikos bei procesų, kuriems taikoma metodika, aprašus, įskaitant veiklos laikotarpį ir stebėsenos laikotarpį;
- (b) visų anglies dioksido absorbentų ir ŠESD išmetimo šaltinių, kaip tai suprantama 4 straipsnio 2 dalyje, nustatymo taisykles;
- (c) 4 straipsnio 2 dalies a punkto i papunktyje ir 4 straipsnio 2 dalies b punkto i ir iii papunkčiuose nurodytos bazinės vertės apskaičiavimo taisykles;
- (d) 4 straipsnio 2 dalies a punkto ii papunktyje nurodyto absorbuoto bendro anglies dioksido kiekio apskaičiavimo taisykles;
- (e) 4 straipsnio 2 dalies b punkto ii papunktyje nurodyto iš dirvožemio išmetamo ŠESD kiekio apskaičiavimo taisykles;
- (f) 4 straipsnio 2 dalies b punkto iv papunktyje nurodyto iš žemės ūkio paskirties dirvožemio išmetamo ŠESD kiekio apskaičiavimo taisykles;
- (g) 4 straipsnio 2 dalies a punkto iii papunktyje ir 4 straipsnio 2 dalies b punkto v papunktyje nurodyto susijusio išmetamo ŠESD kiekio apskaičiavimo taisykles;
- (h) 4 straipsnio 9 dalyje nurodytų standartizuotų bazinių verčių atnaujinimo ir 4 straipsnio 11 dalyje nurodytos su konkrečia veikla susijusios bazinės vertės atnaujinimo taisykles;
- (i) taisykles, pagal kurias konservatyviai atsižvelgiama į neapibrėžtumą kiekybiškai įvertinant anglies kaupimo ūkininkavimo veikla laikinai absorbuotą anglies dioksido kiekį ir sumažintą iš dirvožemio išmetamą ŠESD kiekį, kaip nurodyta 4 straipsnio 12 dalyje;
- (j) 5 straipsnio 2 dalyje nurodytų konkrečių papildomumo tyrimų atlikimo taisykles;
- (k) stebėsenos taisykles ir taisykles dėl bet kokios identifikuotos saugomo anglies dioksido grįžos rizikos mažinimo, kaip nurodyta 6 straipsnio 2 dalies a punkte;
- (l) 6 straipsnio 2 dalies b punkte ir 6 straipsnio 4 dalies c punkte nurodytų atitinkamų atsakomybės mechanizmų taikymo taisykles, įskaitant taisykles dėl atitinkamo atsakomybės mechanizmo neveikimo rizikos;
- (m) 6 straipsnio 5 dalyje nurodyto reikalavimo įgyvendinimo taisykles;

- (n) 6 straipsnio 6 dalyje nurodytos iš dirvožemio išmetamo ŠESD kiekio mažinimo stebėsenos taisyklės;
- (o) 7 straipsnio 3 dalyje nurodytų būtinųjų tvarumo reikalavimų taikymo taisyklės;
- (p) 7 straipsnio 4 dalyje nurodytos papildomos naudos stebėsenos ir ataskaitų apie ją teikimo taisyklės.

KOMISIJS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) .../...

2026 07 09

kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/3012 papildomas nustatant anglies kaupimo ūkininkavimo veiklos sertifikavimo metodikas

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2024 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/3012, kuriuo sukurama Sąjungos ilgalaikio anglies dioksido absorbavimo, anglies kaupimo ūkininkavimo ir anglies saugojimo produktuose sertifikavimo sistema⁵, ypač į jo 8 straipsnio 2 dalį,

kadangi:

- (1) Reglamentu (ES) 2024/3012 sukurta savanoriška Sąjungos ilgalaikio anglies dioksido absorbavimo, anglies kaupimo ūkininkavimo ir anglies saugojimo produktuose sertifikavimo sistema, taip siekiant padėti siekti Sąjungos tikslų pagal Paryžiaus susitarimą, priimtą pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją⁶, visų pirma ne vėliau kaip 2050 m. bendrai pasiekti poveikio klimatui neutralumo tikslą, nustatytą Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2021/1119⁷. Tuo tikslu Reglamente (ES) 2024/3012 nustatyti anglies dioksido absorbavimo ir iš dirvožemio išmetamo ŠESD kiekio mažinimo veiklos kokybės kriterijai, susiję su kiekybiniu vertinimu, papildomumu, saugojimu, stebėseną bei atsakomybę ir tvarumu. Būtina nustatyti sertifikavimo metodikas, pagal kurias veiklos vykdytojai, Sąjungoje

⁵ OL L, 2024/3012, 2024 12 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3012/oj>.

⁶ Pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją priimtas susitarimas, patvirtintas 2016 m. spalio 5 d. Tarybos sprendimu (ES) 2016/1841 dėl Paryžiaus susitarimo, priimto pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją, sudarymo Europos Sąjungos vardu, (OL L 282, 2016 10 19, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2016/1841/oj>).

⁷ 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999, (Europos klimato teisės aktas) (OL L 243, 2021 7 9, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>).

vykdantys anglies kaupimo ūkininkavimo veiklą, turėtų būti laikomi atitinkančiais tuos kokybės kriterijus, o absorbuojamas anglies dioksido kiekis bei sumažintas iš dirvožemio išmetamas ŠESD kiekis turėtų būti tinkami sertifikuoti pagal Sąjungos sistemą;

- (2) Komisijai atlikus esamų anglies kaupimo ūkininkavimo veiklos sertifikavimo metodikų vertinimą⁸ ir vėliau Anglies dioksido absorbavimo ekspertų grupei atlikus atitinkamą darbą, nustatyta, kad Reglamento (ES) 2024/3012 taikymo tikslais pagal mokslines žinias ir brandą galima parengti trijų rūšių veiklos, t. y. žemės ūkio ir agrarinės miškininkystės veiklos, vykdomos mineraliniuose dirvožemiuose, durpynų ir kitų organinių dirvožemių ir jų drėgnumo atkūrimo ir miško įveisimo, sertifikavimo metodikas. Vykdamas tą rūšių veiklą, didinamas gebėjimas prisitaikyti bei atsparumas ir mažinamas pažeidžiamumas dėl klimato kaitos, laikantis Reglamento (ES) 2021/1119 tikslų;
- (3) taikant ūkininkavimo praktiką, kuria kaupiama anglis arba mažinamas iš dirvožemio išmetamas ŠESD kiekis, yra didinamas žemės ūkio gamybos atsparumas kintančiomis klimato ir geopolitinėmis sąlygomis, nes gerinama dirvožemio būklė, išsaugoma daugiau drėgmės ir mažinama priklausomybė nuo išteklių, pavyzdžiui, sintetinių trąšų ir augalų apsaugos produktų. Siekiant optimizuoti teigiamą anglies kaupimo ūkininkavimo žemės ūkio ir agrarinės miškininkystės sektoriuose poveikį, ūkininkams turėtų būti suteikta galimybė vykdamas tą pačią veiklą derinti kelias praktikas;
- (4) be to, atkuriant durpynų ir organinio dirvožemio drėgnumą galima gerokai sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, užkirsti kelią tolesnei žemės degradacijai ir išlaikyti gerą dirvožemio būklę. Dėl šios priežasties ir siekiant trumpuoju laikotarpiu paskatinti perėjimą nuo žemės ūkio veiklos tikslais nusaesintų durpynų prie tvaresnio žemės naudojimo, tikslinga nustatyti, kad ne tik ta praktika, kuria visiškai atkuriamas drėgnumas, bet ir ta praktika, kuria tik iš dalies padidinamas drėgmės lygis durpynuose ir organiniame dirvožemyje, yra tinkama sertifikuoti;
- (5) miško įveisimas yra vienas iš pagrindinių sprendimų siekiant įveikti mažėjančio anglies dioksido absorbento problemą ir prisidėti prie prisitaikymo prie klimato kaitos. Siekiant Sąjungoje išplėsti mišku apaugusį plotą ir kartu padidinti miškų atsparumą, pirmenybė turėtų būti teikiama tinkamai medžių rūšių sudėčiai. Vis dėlto turėtų būti leidžiama sodinti ir vienos rūšies augalus, atsižvelgiant į žemės ypatumus ir atšiaurias auginimo sąlygas, pvz., dykumėjimo apimtose vietovėse;
- (6) siekiant užtikrinti tinkamą matavimų vietoje, tolimojo stebėjimo ir modeliavimo derinį, kaip reikalaujama Reglamento (ES) 2024/3012 4 straipsnio 7 dalyje, turėtų būti leidžiama taikyti skirtingus kiekybinio vertinimo ir stebėsenos metodus. Siekiant užtikrinti tų metodų patikimumą, tikslinga nustatyti aiškias modelių, matavimų ir išmetamųjų teršalų faktorių atrankos ir naudojimo taisykles. Atsižvelgiant į tikslus kuo labiau sumažinti veiklos vykdytojams tenkančią administracinę ir finansinę naštą ir supaprastinti sertifikavimo procesą pagal Reglamento (ES) 2024/3012 8 straipsnio 3 dalies h punktą, būtina parengti patikimų, tikslų, skaidriai sukurtų bei tinkamų modelių ir artimojo stebėjimo metodų patvirtinimo protokolą, kad būtų įvertintas anglies kaupimo ūkininkavimo praktikos, kuriai taikomas šis reglamentas, poveikis konkrečiuose Sąjungos regionuose, kartu siekiant suderinamumo su metodais, taikomais šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitai žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės (LULUCF) srityje;

⁸

https://climate.ec.europa.eu/eu-action/carbon-removals-and-carbon-farming_en?prefLang=lt&etran=lt.

- (7) pagal Reglamento (ES) 2024/3012 4 straipsnio 9 dalį, sertifikavimo metodikomis turi būti nustatyta standartizuota bazinė vertė. Komisija pagal specialius programos „Europos horizontas“ mokslinių tyrimų ir inovacijų projektus, įskaitant programos „Europos horizontas“ Europos dirvožemio būklės gerinimo misiją, padarė didelę pažangą kurdama modelius ir žemėlapius, skirtus vidutiniams anglies dioksido srautams panašiomis dirvožemio ir klimato sąlygomis Sąjungoje įvertinti. Vis dėlto, kadangi tų projektų rezultatų dar nėra, vykdant tolesnį darbą siekiant nustatyti standartizuotą bazinę vertę, kartu tikslinga numatyti, kad būtų taikoma konkrečios veiklos bazinė vertė, atspindinti praktikos, kurią veiklos vykdytojai taikė prieš pradėdami anglies kaupimo ūkininkavimo veiklą, tęstinumą. Siekiant išlaikyti didelį užmojį, konkrečios veiklos bazinė vertė ilgainiui turėtų būti mažinama, atsižvelgiant į tikėtiną naudą klimatui, kuri būtų gauta, jei veikla nebūtų vykdoma. Šis koregavimas turėtų būti taikomas tik iš žemės ūkio paskirties dirvožemio išmetamoms ŠESD, kai yra tikėtina, kad dėl technologinių inovacijų ateityje sumažės taršos gaminant maisto produktus išmetamomis ŠESD intensyvumas, bet ne durpynų drėgnumo atkūrimo, agrarinės miškininkystės ir miško įveisimo atveju, kai be tos veiklos nebūtų jokios naudos klimatui;
- (8) tam, kad kiekybiškai vertinant absorbuotą anglies dioksido kiekį ir sumažintą iš dirvožemio išmetamą ŠESD kiekį būtų atsižvelgta į neapibrėžtumą, kaip reikalaujama Reglamento (ES) 2024/3012 4 straipsnio 12 dalyje, turėtų būti taikomas neapibrėžtumo atskaitos koeficientas. Siekiant užtikrinti suderinamumą su standartais, priimtais pagal Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos (UNFCCC) Paryžiaus susitarimo kreditų mechanizmą, toks koeficientas turėtų būti bent 10 %;
- (9) netiesioginis žemės naudojimo keitimas gali įvykti, kai anksčiau žemės ūkio gamybai skirta žemė pertvarkoma dėl anglies kaupimo ūkininkavimo veiklos, pavyzdžiui, miško įveisimo ir durpynų drėgnumo atkūrimo. Tokiais atvejais vis dar reikia patenkinti žemės ūkio produktų paklausą, o tai gali lemti žemės ūkio paskirties žemės išplėtimą į vietas, kuriose yra didelių anglies sandėlių, pavyzdžiui, miškus, šlapynes ir durpynus, ir taip sumažinti anglies kaupimo ūkininkavimo veiklos naudą klimatui. Be to, dėl pajamų, kurias galima gauti iš anglies kaupimo ūkininkavimo praktikos, gali padidėti žemės kainos, o tai gali lemti spekuliaciją žeme. Tas neigiamas poveikis dėl netiesioginio žemės naudojimo keitimo arba spekuliacijos žeme būtų daromas tuo atveju, jeigu veiklos vykdytojo dėl sertifikavimo gautos pajamos būtų ne mažesnės už pajamas, gautas iš ankstesnio žemės naudojimo, įskaitant derlių ir žemės vertę. Šiuo atžvilgiu įvertinus esamą literatūrą matyti, kad anglies kaupimo ūkininkavimo veikla, vykdoma nualintose, atokiose ar nederlingose vietovėse, neturėtų būti siejama su dideliu dėl netiesioginio žemės naudojimo keitimo išmetamu ŠESD kiekiu, nes nebūtų jokio maisto ir pašarų gamybos (pakartotinio) pakeitimo arba jis būtų nedidelis. Vis dėlto patikimų ES masto duomenų apie su miško įveisimu ir durpynų drėgnumo atkūrimu susijusias pajamas ir alternatyviasias sąnaudas vis dar trūksta. Todėl šiuo metu, kol nėra patirties, susijusios su Reglamento (ES) 2024/3012 taikymu, ir informacijos apie sertifikuotų vienetų kainas, dėl prarasto derliaus prarastas pajamas ir žemės vertę, neįmanoma kiekybiškai įvertinti dėl netiesioginio žemės naudojimo keitimo išmetamo ŠESD kiekio arba spekuliacijos žeme rizikos;
- (10) siekiant užtikrinti, kad sertifikavimas turėtų skatinamąjį poveikį, ir įrodyti, kad pagal sertifikavimo schemą gaunamos pajamos yra būtinos anglies kaupimo ūkininkavimo veiklos gyvybingumui užtikrinti, be kita ko, kai tokios pajamos sumuojamos su viešuoju finansavimu, laikantis Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių ir standartų pagal Paryžiaus susitarimo kreditų mechanizmą, tikslinga nustatyti Reglamento (ES)

2024/3012 5 straipsnio 2 dalyje nurodytų konkrečių papildomumo bandymų atlikimo taisyklės. Todėl veiklos vykdytojai turėtų įrodyti, kad veikla nėra privaloma pagal teisės aktų nuostatas ir nebuvo pradėta prieš pateikiant paraišką pagal sertifikavimo schemą ir kad dėl sertifikavimo patiriama išlaidų arba tai nėra perspektyviausias investavimo scenarijus. Kadangi dėl šių konkrečių papildomumo bandymų atlikimo taisyklių veiklos vykdytojai, pradėję savo veiklą 2023–2027 m., negalėtų būti sertifikuojami, tikslinga nustatyti pereinamojo laikotarpio nuostatą, leidžiančią nukrypti nuo skatinamojo poveikio reikalavimo taikymo tokiems anksti veiklą pradėjusiems ūkininkams, kad būtų įvertintos jų pastangos. Veiklos vykdytojams, pradėjusiems veiklą pagal sertifikavimo schemą, vėliau pripažintą pagal Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2025/2358⁹, taip pat turėtų būti suteikta galimybė pasinaudoti nuo skatinamojo poveikio reikalavimo nukrypti leidžiančia nuostata, kad būtų užtikrinta pakankamai laiko pripažinimo procesui;

- (11) kyla rizika, kad anglies dioksidas, absorbuotas vykdant veiklą, priklausančią nuo natūralių ekosistemų, pavyzdžiui, anglies kaupimo ūkininkavimo veiklą, bus išleistas į atmosferą. Todėl tikslinga nustatyti suderintas ir patikimas taisyklės, pagal kurias būtų vertinama absorbuoto anglies dioksido, kuriuo grindžiami sertifikuoti vienetai, grįžos rizika, ir skatinti taikyti praktiką, kuria ta rizika mažinama ir prisidedama prie didesnio atsparumo. Remiantis tuo rizikos vertinimu, atsakomybės mechanizmais turėtų būti užtikrinta, kad tiek neišvengiami, tiek išvengiami įvykiai, dėl kurių vyksta anglies dioksido grįža, neturėtų poveikio sertifikuotų vienetų galiojimui. Veiklos vykdytojams turėtų būti suteikta galimybė pasirinkti iš įvairių atsakomybės mechanizmų, susijusių su rinkos ir konkurencijos taisyklėmis. Tokia veikla kaip durpynų ir kitų organinių dirvožemių ir jų drėgnumo atkūrimas ir geresnis trąšų naudojimas užkertamas kelias taršai išmetamaisiais teršalais, kurie kitu atveju būtų išmetami į atmosferą, taigi vykdant šią veiklą iš dirvožemio išmetamų teršalų kiekio mažinimo vienetai yra negrįžtami, o tokiu atveju atsakomybės mechanizmas nereikalingas. Vis dėlto tose veiklos srityse, kuriose gali kilti rizika, galinti neigiamai paveikti grynąją tos veiklos naudą klimatui, turėtų būti įdiegta tinkama atsparumo užtikrinimo praktika;
- (12) pagal Reglamento (ES) 2024/3012 7 straipsnio 2 dalį, anglies kaupimo ūkininkavimo veikla turi duoti papildomos naudos siekiant biologinės įvairovės ir ekosistemų, įskaitant dirvožemio būklę, apsaugos ir atkūrimo, taip pat žemės degradacijos vengimo tikslų. Siekiant palengvinti atitiktis šiam reikalavimui įrodymą, kartu užtikrinant lankstumą, veiklos vykdytojams turėtų būti leidžiama pasirinkti iš kokybinių metodų, kuriais užtikrinama atitiktis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui (ES) 2024/1991¹⁰ ir palengvinamas jo taikymas ir kuriais skatinama aktyviau taikyti biologinei įvairovei palankią praktiką, sąrašo¹¹. Be to, veiklos vykdytojai turėtų sugebėti įrodyti kitokią papildomą naudą tvarumui, taikydami veiksmams arba rezultatais grindžiamus metodus, kuriais didinamos verslo galimybės mokant galimą rinkos priemoną už sertifikuotus vienetus;

⁹ 2025 m. lapkričio 20 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2025/2358, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2024/3012 nustatytų sertifikavimo schemų, sertifikavimo įstaigų ir audito taisyklės, (OL L, 2025/2358, 2025 11 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/2358/oj).

¹⁰ 2024 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1991 dėl gamtos atkūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas, (ES) 2022/869, (OL L, 2024/1991, 2024 7 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1991/oj>).

¹¹ Įtrauktas į Gaires dėl biologinei įvairovei palankaus miško įveisimo, miško atkūrimo ir medžių sodinimo ([https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=SWD\(2023\)61&lang=lt](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=SWD(2023)61&lang=lt)).

- (13) atsižvelgiant į tai, kad nustatant sertifikavimo metodikas būtina atsižvelgti į geriausius turimus mokslinius duomenis, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2024/3012 8 straipsnio 4 dalyje, tikslinga numatyti ir periodinę tų sertifikavimo metodikų peržiūrą, atsižvelgiant į technologijų bei mokslo pažangą ir inovacijas, visų pirma į dabartinės ir būsimos anglies kaupimo ūkininkavimo veiklos nulemtą anglies dioksido absorbavimo bei iš dirvožemio išmetamo ŠESD kiekio mažinimo stebėsenos ir tos veiklos sukkeliamo albedo efekto kiekybinio įvertinimo patobulinimus. Taip pat reikia atsižvelgti į Sąjungos teisės aktų pokyčius, be kita ko, siekiant užtikrinti sinergiją su gamtos kreditų sertifikavimo metodais pagal Komunikatą dėl gamtos kreditų veiksmų gairių¹² ir Žemės ūkio ir maisto sektoriaus vizijoje¹³ paskelbtos ūkių tvarumui vertinti skirtos lyginamosios analizės sistemos sukūrimu. Siekiant atsižvelgti į patirtį, įgytą taikant šį reglamentą ir diegiant anglies kaupimo ūkininkavimo praktiką Sąjungoje, taip pat siekiant įtraukti bendros praktikos testą ir apsaugos nuo spekuliacijos žeme priemonės, turėtų būti organizuojami dalijimosi žiniomis renginiai, kuriuose būtų renkama grįžtamoji informacija ir dalijamasi geriausia patirtimi,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Anglies dioksido absorbavimo ir iš dirvožemio išmetamo ŠESD kiekio mažinimo vykdant žemės ūkio ir agrarinės miškininkystės veiklą mineraliniuose dirvožemiuose sertifikavimo metodika

Anglies kaupimo ūkininkavimo veikla, kurią sudaro mineraliniuose dirvožemiuose vykdoma žemės ūkio ir agrarinės miškininkystės veikla, turi atitikti šiuos reikalavimus:

- (a) priedo 1.1.1 skirsnyje nustatytus tinkamumo kriterijus;
- (b) priedo 1.2.1 skirsnyje nustatytus veiklos ir stebėsenos laikotarpius;
- (c) priedo 1.3 skirsnyje nustatytas planavimo ir ataskaitų teikimo taisykles;
- (d) priedo 2.1 ir 2.1.1 skirsniuose nustatytas anglies dioksido absorbentų ir ŠESD išmetimo šaltinių nustatymo taisykles;
- (e) priedo 2.2 ir 2.4 skirsniuose nustatytas bendro absorbuoto anglies dioksido kiekio apskaičiavimo taisykles;
- (f) priedo 2.2 ir 2.4 skirsniuose nustatytas dėl LULUCF iš dirvožemio išmetamo ŠESD kiekio apskaičiavimo taisykles;
- (g) priedo 2.2 ir 2.4 skirsniuose nustatytas iš žemės ūkio paskirties dirvožemio išmetamo ŠESD kiekio apskaičiavimo taisykles;
- (h) priedo 2.2 ir 2.4 skirsniuose nustatytas susijusio išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio apskaičiavimo taisykles;

¹² Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Gamtos kreditų veiksmų gairės“, COM(2025) 374 *final* (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/ALL/?uri=comnat%3ACOM_2025_0374_FIN).

¹³ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žemės ūkio ir maisto produktų gamybos vizija Ateities kartoms patrauklaus ūkininkavimo ir žemės ūkio maisto produktų sektoriaus kūrimas bendromis jėgomis“, COM(2025) 75 *final*.

- (i) priedo 2.3. skirsnyje nustatytas bazinės vertės apskaičiavimo ir atnaujinimo taisyklės;
- (j) priedo 2.5 skirsnyje nustatytas neapibrėžtumo, susijusio su absorbuoto anglies dioksido kiekio ir sumažinto iš dirvožemio išmetamo ŠESD kiekio kiekybiniu įvertinimu, įtraukimo taisyklės;
- (k) priedo 3. skirsnyje nustatytas papildomumo bandymų atlikimo taisyklės;
- (l) priedo 4.1 ir 4.2 skirsniuose nustatytas taisyklės dėl rizikos vertinimo ir atsakomybės mechanizmo;
- (m) priedo 5.1 skirsnyje nustatytas taisyklės dėl būtinųjų tvarumo reikalavimų;
- (n) priedo 5.2 ir 5.3 skirsniuose nustatytas papildomos naudos stebėsenos ir ataskaitų apie ją teikimo taisyklės.

2 straipsnis

Iš dirvožemio išmetamų teršalų kiekio mažinimo atkuriant durpynų ir kitų organinių dirvožemių drėgnumą sertifikavimo metodika

Anglies kaupimo ūkininkavimo veikla, kurią sudaro durpynų ir kitų organinių dirvožemių ir jų drėgnumo atkūrimas, turi atitikti šiuos reikalavimus:

- (a) priedo 1.1.2 skirsnyje nustatytus tinkamumo kriterijus;
- (b) priedo 1.2.2 skirsnyje nustatytus veiklos ir stebėsenos laikotarpius;
- (c) priedo 1.3 skirsnyje nustatytas planavimo ir ataskaitų teikimo taisyklės;
- (d) priedo 2.1 ir 2.1.2 skirsniuose nustatytas šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo šaltinių nustatymo taisyklės;
- (e) priedo 2.2 ir 2.4 skirsniuose nustatytas dėl LULUCF iš dirvožemio išmetamo ŠESD kiekio apskaičiavimo taisyklės;
- (f) priedo 2.2 ir 2.4 skirsniuose nustatytas iš žemės ūkio paskirties dirvožemio išmetamo ŠESD kiekio apskaičiavimo taisyklės;
- (g) priedo 2.2 ir 2.4 skirsniuose nustatytas susijusio išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio apskaičiavimo taisyklės;
- (h) priedo 2.3. skirsnyje nustatytas bazinės vertės apskaičiavimo ir atnaujinimo taisyklės;
- (i) priedo 2.5 skirsnyje nustatytas neapibrėžtumo, susijusio su sumažinto iš dirvožemio išmetamo ŠESD kiekio kiekybiniu įvertinimu, įtraukimo taisyklės;
- (j) priedo 3. skirsnyje nustatytas papildomumo bandymų atlikimo taisyklės;
- (k) priedo 4.2 skirsnyje nustatytas taisyklės dėl atsakomybės mechanizmų;
- (l) priedo 5.1 skirsnyje nustatytas taisyklės dėl būtinųjų tvarumo reikalavimų;
- (m) priedo 5.2 ir 5.3 skirsniuose nustatytas papildomos naudos stebėsenos ir ataskaitų apie ją teikimo taisyklės.

3 straipsnis

Anglies dioksido absorbavimo ir iš dirvožemio išmetamo ŠESD kiekio mažinimo įveisiant mišką sertifikavimo metodika

Anglies kaupimo ūkininkavimo veikla, kurią sudaro miško įveisimas, turi atitikti šiuos reikalavimus:

- (a) priedo 1.1.3 skirsnyje nustatytus tinkamumo kriterijus;
- (b) priedo 1.2.3 skirsnyje nustatytus veiklos ir stebėsenos laikotarpius;
- (c) priedo 1.3 skirsnyje nustatytas planavimo ir ataskaitų teikimo taisykles;
- (d) priedo 2.1 ir 2.1.3 skirsniuose nustatytas anglies dioksido absorbentų ir ŠESD taršos šaltinių nustatymo taisykles;
- (e) priedo 2.2 ir 2.4 skirsniuose nustatytas bendro absorbuoto anglies dioksido kiekio apskaičiavimo taisykles;
- (f) priedo 2.2 ir 2.4 skirsniuose nustatytas dėl LULUCF iš dirvožemio išmetamo ŠESD kiekio apskaičiavimo taisykles;
- (g) priedo 2.2 ir 2.4 skirsniuose nustatytas iš žemės ūkio paskirties dirvožemio išmetamo ŠESD kiekio apskaičiavimo taisykles;
- (h) priedo 2.2 ir 2.4 skirsniuose nustatytas susijusio išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio apskaičiavimo taisykles;
- (i) priedo 2.3. skirsnyje nustatytas bazinės vertės apskaičiavimo ir atnaujinimo taisykles;
- (j) priedo 2.5 skirsnyje nustatytas neapibrėžtumo, susijusio su absorbuoto anglies dioksido kiekio ir sumažinto iš dirvožemio išmetamo ŠESD kiekio kiekybiniu įvertinimu, įtraukimo taisykles;
- (k) priedo 3. skirsnyje nustatytas papildomumo bandymų atlikimo taisykles;
- (l) priedo 4.1, 4.1.2 ir 4.2 skirsniuose nustatytas taisykles dėl rizikos vertinimo ir atsakomybės mechanizmų;
- (m) priedo 5.1 skirsnyje nustatytas taisykles dėl būtinųjų tvarumo reikalavimų;
- (n) priedo 5.2 ir 5.3 skirsniuose nustatytas papildomos naudos stebėsenos ir ataskaitų apie ją teikimo taisykles.

4 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.
Priimta Briuselyje 2026 07 09

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN